

3. Нанка О., Моїсєєва Н. Національно-патріотичне виховання студентської молоді (з досвіду виховної роботи Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка) //Новий Колегіум. – 2018. – №. 3. – С. 20-26.

4. Омельченко Г. Ю. Фактор національної ідентичності в державотворенні епохи модерну. // Українське державотворення: історичний аспект: матеріали Всеукраїнської наукової конференції. Харків, 28 травня 2021 р. – Харків:ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2021. – с. 211-213.

Науковий керівник
канд. ек. наук, ст. викл. Омельченко Г. Ю.

Лихоліт А. Р.

ВСП «Харківський фаховий коледж харчової промисловості ХНТУСГ»

Науковий керівник – завідувач відділення харчових технологій Абрамова Т. С.

ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ ЯК ЧИННИК ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Невід'ємною фундаментальною характеристикою людини, нерозривно пов'язаної з її природою, є стать. Стать - це характеристика людини, на яку не можна не звернути уваги. Саме в статевій приналежності людина відчуває свою біологічну природу, її незмінюваність. Але далеко не тільки біологічну.

Поруч з поняттям «людина» є рівноцінними поняття «особистість», «індивідуальність», що характеризують насамперед щось особливе, що відрізняє конкретну людину як індивіда і як особистість від всіх, включаючи як природні, тілесні, так і психічні і соціальні властивості вироблені в процесі людського розвитку. Якщо мова йде про соціологічні характеристики статі, на противагу власне біологічним, характеризуючи спосіб життя, поведінку, наміри застосовують поняття «гендер».

Кожен раз, коли мова йде про поняття гендеру в сучасних умовах, доводиться постійно долати існуючий стереотип «жіночого питання», підкреслюючи тим самим, що гендерні проблеми є, перш за все, проблемами соціальними, проблемами не тільки жінок, а й чоловіків, проблемами всього суспільства, які не зводяться лише до фізіологічних взаємин і розподілу ролей у відтворенні народонаселення.

Термін «гендерна рівність» в контексті суспільних і соціально-економічних перетворень має на увазі умову рівності перед законом, рівних можливостей (включаючи рівність в отриманні винагороди за рівнозначну роботу, а також в доступі до людських ресурсів) за своїми інтересами незалежно від статі людини. Гендерна рівність - складова загального принципу рівності як принципу демократичної побудови суспільства. Право розуміється сьогодні як рівна міра свободи всіх і кожного - жінок і чоловіків. Конструкція такої рівності розкривається через категорію прав людини як універсального стандарту, який є єдиним для обох статей. Відмінності, що стосуються репродуктивної сфери жінок і чоловіків, не призводять до нерівності, яке може виникнути під впливом тих чи інших соціальних факторів, ситуацій, дій. Фізіологічні відмінності не

можна прийняти або скасувати законом, тому здатність жінки народжувати дитину є відмінністю, що не змінюється в часі, цей факт не веде до нерівності. Однак право на відмінності не повинно стати основою для зловживань і дискримінації, оскільки стереотипне мислення про права жінок як про сукупність пільг, обумовлених фізіологічними особливостями статі і репродуктивною функцією, призводить до порушення рівних можливостей чоловіків, що опинилися в однакових умовах в трудових, сімейних та інших відносинах.

Головна мета, яку переслідує гендерна політика - це боротьба з нерівним законодавством, з проявами неоднакового ставлення до жінок, до чоловіків в суспільстві, яка проявляється в різних областях. Одне з основних досягнень цивілізованого сучасного суспільства - це наявність системи однакових прав, рівних можливостей між представниками обох статей. Рівний правовий статус дозволяє всім громадянам приймати рівноцінну участь в різних аспектах життя суспільства в цілому, що впливає позитивно на його розвиток. У будь-якому суспільстві є певна тенденція і вона зазвичай демонструє зв'язок: чим вище гендерна рівноправність, тим більше знижується рівень бідності. Найвищий рівень життя в тих країнах, де розвинена політика в області гендерної рівності.

Правового захисту від домашнього насильства, за даними Організації Об'єднаних Націй, позбавлені понад мільярд жінок по всьому світу. Розрив в оплаті праці за ознакою статі становить 23% в світі в цілому і доходить до 40% в сільських районах, а важливість неоплачуваної роботи (прання, прибирання, приготування їжі), яку виконують багато жінок, не отримує визнання. Важлива проблема гендерної нерівності - домашнє насильство: із загальної кількості жертв «домашньої тиранії» 78% - саме жінки. Гендерна рівність, на думку фахівців, може не тільки поліпшити становище жінок в суспільстві і дати поштовх у розвитку людства, а й створити світ з нульовим голодом.

На жаль, рівність прав і можливостей жінок і чоловіків в нашій країні не завжди проявляється на практиці в нашому житті, так як люди в суспільстві схильні мислити шаблонно. Очевидно, що деякі поняття повинні бути згодом кардинально змінені. Наведемо лише деякі приклади:

- В Україні існує різна оплата праці (жінки отримують на тридцять або сорок відсотків менше, ніж чоловіки);
- господарські обов'язки вдома в нашому суспільстві виконують в основному тільки жінки;
- у чоловіків менша тривалість життя, ніж у жінок;
- дітей виховують в основному жінки.

У нашому суспільстві наявні фінансова залежність жінок від чоловіків, в свою чергу чоловіки часто не мають практичного досвіду в побутовому плані. Подібна ситуація має тенденції до зміни, але проявляється це повільно. У багатьох країнах гендерна рівність широко втілюється в життя. Як позитивний приклад можна привести Швецію, в цілому по країні після досягнення гендерної рівності збільшилася загальна тривалість життя, зменшилася злочинність, сім'ї стали набагато міцніше. Гендерні стереотипи вже почали змінюватися. Закон в

нашій країні в області забезпечення гендерної рівності цілком відповідає основним європейським нормам. Хоча забезпечення рівних прав та можливостей для представників обох статей в Україні і закріплено законодавчо, однак, за показником гендерної рівності країна за підсумками 2020 року посіла тільки 67-е місце із загальної кількості 142 країн (Global Gender Gap Report). Але ця обставина дає очевидну надію на те, що соціальні позиції чоловіків і жінок в результаті зрівняються.

Впровадження гендерної рівності вимагає кардинально нового мислення, при якому розвиток розглядається як процес розширення свободи вибору для представників обох статей. Гендерна рівність як цінність права – рішучий крок вперед на шляху розбудови демократичної, гендерно орієнтованого суспільства.

Література:

1. Мудрик А.В. Социализация человека. – М.: Изд. Центр «Академия», 2004. – 304 с
2. Оніщенко Н. Права людини в правових реаліях: гендерний вимір // Філософія права і загальна теорія права. – 2012. – №1. – С. 159–166.
3. Гендерний паритет в умовах розбудови сучасного українського суспільства. – 2-е вид., доп., уточн. – К.: Український ін.-т соціальних досліджень, 2003. – 129 с.
4. Рабінович С.П. Природно-правові підходи в юридичному регулюванні : монографія. – Л.: Львів. держ. ун-т. внутр. справ, 2010. – 575 с.
5. Тигренко Т.М. Життєвий світ особистості: у межах і за межами буденності. – К.: Либідь, 2003. – 376 с.

Лозова Д.О.

Державний біотехнологічний університет

ПРИНЦИП ПРОПОРЦІЙНОСТІ ЯК ОСНОВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

Справедливість – фундаментальна основа будь-якого порядку: політичного, правового, соціального, справедливість – найбільша соціальна цінність громадянського суспільства. Беручи свій початок ще з Античних часів, роздуми про поняття і зміст справедливості не втратили своєї актуальності дотепер. Не буде перебільшенням твердження про те, що феномен справедливості існує так само довго, як існує людина і походить із сутності останньої. Як відомо, держава виконує свої функції через уповноважені органи влади: судові, виконавчі й законодавчі, діяльність яких заснована справедливому розподілі повноважень, аби вони могли доповнювати та обмежувати одна одну. Однак справедливість є здебільшого категорією морально-етичною, філософською, аніж юридичною, і кожна людина тлумачить це явище відповідно до своїх інтуїтивних уявлень. За таких обставин складним є прикладне застосування справедливості, адже об'єктивно її зміст залишається